

ÖZ

Yazar	: Çinçi SAMBUGA
Üniversite	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Aanabilim Dalı	: İletişim Bilimleri
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: XV+93
Mezuniyet Tarihi	: 21.06.2012
Tez Danışmanı	: Prof.Dr. Bayram KAYA

TOPLUMSAL İLETİŞİMDE RİTÜELLERİN ROLÜ: TIVA KÜLTÜRÜNDE DÜĞÜN TÖRENLERİNİN ANALİZİ

Yüksek Lisan Tezi olarak bu çalışmada, toplumsal iletişim, kültür ve ritüeller gibi kavramların kendi aralarında etkileşimi araştırılacaktır. Kültür ile toplumsal yapının arasındaki benzerlikleri ele alınmaktadır. Kültürün vazgeçilmez unsurlarından bir olan ritüellerin bu toplumsal yapının oluşmasındaki rolünü belirtilmektedir.

Bu çalışmanın temeli olan toplumsal iletişimi bit toplum içindeki uygulamalarını kısa bir şekilde belirtilmektedir. Tiva toplumu geleneksel bir kültüre sahip olduğundan dolayı geçiş törenleri uzun zaman içinde kendilerini yenilenmektedir. Bu nedenle, Tiva kültüründeki toplumsal dayanışma, zamanının ekonomik ve yaşam faaliyetleri gereksinimlerinden dolayı toplum kendi içinde bir takım ritüeller ve törenler ortaya çıkarmaktadır.

Çalışmamızın üçüncü bölümde Tiva kültüründeki geçiş törenlerinin bir tanesi, Düğün törenini ele alarak, toplumsal iletişimin ve ritüellerin rolleri belirtilmektedir. Ayrıca, tiva düğününü bir metin olarak ele aldığımız zaman bu metnin eskiye dayalı olduğu da görülmektedir. Böylece, Tiva kültüründeki toplumsal iletişim uygulamaları ve ritüellerin eski zamanlardan beri uygulandığı ortaya çıkmaktadır

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Чинчи Самбуга
Университет	: Кыргыз-Турк Манас университети
Багыты	: Журналистика
Ишгин сыпаты	: Магистрдик диссертация
Беттердин саны	: XV+93
Бутуру датасы	: 21.06.2012
Илими жетекчи	: Проф. Др. Байрам Кая

Социалдык коммуникациядагы ырым-жырымдардын ролу: Тыва маданиятындагы үйлөнүү үлпөтүнүн анализи

Магистр диссертациянын изилдөө темасы болуп социалдык коммуникация, маданият жана ырым-жырым сыяктуу көрүнүштөрдүн өз ара аракеттешүүсү саналат. Бул теманын алкагында, маданият жана коомдук түзүлүштүн окшошуктары талкууланат. Маданияттын кан тамыры катарында болгон ырым-жырымдар, коомдун калыптанышында эбегейсиз мааниге ээ.

Бул иштин алкагында коомдук коммуникациянын бир коомдун ичиндеги практикадагы жүргүзүү көрүнүшү аныкталат. Тыва коому ата-бабаларынын салттарын бийик туткан, салттуу коом болуп саналат. Ошондуктан, коомдук жашоонун негизин түзгөн салтанаттар жаңылануу үчүн узун убакытты талап кылат. Тыва маданиятындагы коомдук тилектештик, замандын экономикалык жана тиричилик аракеттердин талаптарына байланыштуу коом ичинде бир канча ырым-жырымдарды жана салтанаттарды калыптады.

Айтылуу иштин үчүнчү жана төртүнчү бөлүмүндө Тыва маданиятындагы салтанаттардын бири болгон, үйлөөнү үлпөтүн талкуулоо аркылуу коомдук коммуникация жана ырым-жырымдардын ролдору аныкталат. Өзгөчө, бул иштин алкагында Тыва үйлөнүү үлпөтүн бир текст катары баалаганда бул текстин эски замандарга таянгандыгы ачык айкын. Бул болсо өз учурунда, Тыва маданиятынын коомдук коммуникация практикалары жа ырым-жырымдары эски замандан бери колдонулуп келгендигин айгинилейт.

АННОТАЦИЯ

Автор	: Чинчи Самбуга
Университет	: Кыргызско Турецкий Университет «Манас»
Направление	: Массовые Коммуникации
Вид работы	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: XV+93
Дата окончания	: 21.06.2012
Научный руководитель	: Проф. Др. Байрам Кая

Роль ритуалов в социальной коммуникации: анализ свадебного обряда в культуре Тувы.

В этой работе будут проводиться исследования таких определений как, социальная коммуникация, ритуалы и взаимодействие между ними. Рассматривается сходство между культурой и социальной структурой. Одним из важнейших элементов культуры является ритуалы а также отметим, что роль ритуала в создании социальной структуры очень большая.

Социальная коммуникация, которая лежит в основе этого исследования выявляет общественную практику в области культуры и ритуалов. Тыва является обществом с традиционной культурой, поэтому в данном обществе «переходные» обряды подвергаются изменениям в течение нескольких столетий. Таким образом, взаимопомощь внутри общества так или иначе связана с экономическими факторами и требованиями устоя жизни тех времен, которые вызывают ряд ритуалов и обрядов в культуре общества.

В третьей главе исследования рассматривается один из «переходных» ритуалов, свадебные обряды в культуре Тувинцев. Будет изучен роль социальной коммуникации в ритуалах свадебного обряда. Таким образом, социальная практика в Тувинской культуре говорит нам, что ритуалы в данном обществе сохранились с древних времен. Исходя из вышеуказанного будет рассматриваться гипотеза: « Каждый текст всегда взаимосвязан с текстом, который был написан ранее».

ABSTRACT

Author : Chinchu SAMBUGA
University : Kyrgyzstan-Turkey Manas University
Department : Communication Sciences
The Nature of The Thesis : Master's Thesis
The Number of Pages : XV+93
Date of Graduation : 21.06.2012
Supervisor : Prof. Bayram KAYA

THE RITUALS ROLE IN THE SOCIAL COMMUNICATION: THE NUPTIALS ANALYSIS IN THE CULTURE OF TUVA.

This paper contains the research of the following conceptions like the social communication, rituals and the interaction between them. The similarity between culture and social culture is examined. One of the most important elements of the culture is ritual and the role of rites in the culture formation is very high.

Being the basis of this research the social communication revealed the social practice in the sphere of culture and rituals. Tuva is the society with the traditional culture, so the "transitional" rites have been changing for several centuries in this society. Thereby the interaction in the society is connected with the economic factors and the way of life of that time that formed some rituals and rites in the culture.

One of the three existing "transitional" rituals and nuptials of the Tuva culture are studied in the third chapter. The role of the social communication in nuptials is studied. So the social practice in the Tuva culture showed that rituals in this society has been preserved since quiet a long time. Preceding from the abovementioned the hypothesis "The every text is interrelated to the text being written before" is studied.